

NKR nivå 5.1

60 studiepoeng

Studieplan Grønn Helse

-naturbaserte tiltak, et helsefremmende alternativ

Høyere yrkesfaglig utdanning -nettbasert med samlinger

Deltid 2 år

Norges grønne
fagskole *vea*

Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent	Versjon
19.06.2017	Utvikling av studiets innhold og læringsutbytte	Nina Levin, Hildegunn Aas	0.1
28.02.2018	Versjon klar for godkjenning i NOKUT	Hildegunn Aas	0.2
20.08.2018	Revidert etter innspill fra sakkyndig komité	Levin, Simonsen, Bakken, Aas	0.3
17.09.2018	Godkjent i NOKUT		1.0
16.09.2018	Presisering av arbeidskrav og eksamen	Bakken, Aas	1.1
26.11.2018	Justeringer i emneinnhold etter diskusjoner i prosjektgruppen	Hildegunn Aas	1.2
19.12.2018	Justeringer på arbeidskrav jamfør innspill fra faglærere	Anne Bakken	1.3
07.01.2019	Fjerning av LUB8 under emne 3, justering av LUB9 emne 2. Justering på arbeidskrav 2 samt eksamensformuleringen.	Anne Bakken	1.4
06.02.2019	Justert fonter og beskrivelse innhold s 8	Anne Bakken	1.5
20.03.19	Revidert litteraturliste samt beskrivelse av emnene	Anne Bakken	1.6
25.04.19	Revidert informasjon om arbeidskrav, opptak ved forbehold samt realkompetansekrav	Anne Bakken	1.7
02.05.19	Lagt inn litteraturliste 2019 2020	Anne Bakken	1.8
28.05.19	Lagt inn tekst om bærekraft	Lindfors, Bakken	1.9
06.06.19	Endring i LUB14 og 18 emne 4, små justeringer i praksis-mal og arbeidskrav 2	Nina Levin Anne Bakken	1.10
13.11.19	Redusert nettsamlinger og økt stedbaserte samlinger fra 5-6.	Anne Bakken	1.11
10.12.19	Lagt inn ekstra E.LUB under generell kompetanse i Plantelære og skjøtsel	Liselott Lindfors Anne Bakken	1.12
07.01.20	Slettet setning om norskkunnskaper under opptakskrav jamfør innspill fra Samordna opptak	Anne Bakken	1.13
10.01.20	Revidert henvisninger til fagskolelov og ny lokal forskrift. Lagt til informasjon om politiattest og skikkethetsvurdering og lagt til en emnelub om salutogenese	Nina Levin Liselott Lindfors Anne Bakken	1.14
13.05.20	Endret info om realkompetansevurdering	Anne Bakken	1.15
22.05.20	Revidert arbeidskrav- og eksamenstekst	Anne Bakken	1.16
03.09.20	Revidert tekst om vurdering av arbeidskrav og fjernet et stikkord på tema s16.	Anne Bakken	1.17
06.01.21	Oppdatert jamfør lov og forskrift	Anne Bakken	1.18
01.10.21	Første utkast til revidert studieplan med 60 studiepoeng foreligger	Ingunn Sigstad Moen	2.0
01.11.21	Studieplan klar for sakkyndig komite	Ingunn Sigstad Moen Anne Bakken	2.1
10.12.21	Forsidebilde klart. Foto: Colorbox, grafisk design ved Sonja Lønnum.	Sigstad Moen	2.2
10.12.21	Godkjent av fagskolestyret med forbehold om oppretting av to MÅ-punkter fra sakkyndig	Sigstad Moen, Lindfors og Bakken	2.3
10.01.22	Revidert jamfør innspill fra sakkyndige og sendt fagskolestyret	Sigstad Moen, Lindfors og Bakken	3.0

21.01.21	Oppdatert feil i emne 2 og 3 jamfør ELUB sin kobling til tema	Sigstad Moen	3.1
05.09.22	Endret eksamensorganiseringen	Lærerteamet og Anne Bakken	3.2

NOKUT¹ godkjente Veia som tilbyder av studier innen fagområdet Grønne design- og miljøfag våren 2012. Denne akkrediteringen gjør at Veia kan opprette og revidere studier ved å følge fagskolens godkjente rutinebeskrivelse for dette innenfor det nevnte fagområdet. Grønn helse faller inn under skolens fagområde fra 2020 da NOKUT endret fagområdets avgrensning.

Studiet er godkjent av Lånekassen.

Studieplanen er gjeldende for studenter som starter på studiet fra høsten 2022.

Norges grønne fagskole – Veia

Moelv, 05.09.22

¹ Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.

Innhold

Del 1 – fellesfaglig informasjon	5
<i>Innledning</i>	<i>5</i>
<i>Grønn helse – en utdanning med fokus på bærekraft</i>	<i>6</i>
<i>Overordnet læringsutbytte</i>	<i>7</i>
<i>Målgrupper og opptakskrav</i>	<i>9</i>
<i>Skikkethetsvurdering</i>	<i>10</i>
<i>Tittel.....</i>	<i>10</i>
<i>Innhold i studiet</i>	<i>10</i>
<i>Organisering og arbeidsformer.....</i>	<i>11</i>
<i>Bruk av læringsplattform</i>	<i>12</i>
<i>Avsluttende vurdering.....</i>	<i>12</i>
Vurdering.....	12
Eksamen	12
Sensur	12
Praksis.....	13
Vitnemål	13
Karakterskala	14
<i>Litteratur og teknisk hjelpemiddel.....</i>	<i>14</i>
<i>Internasjonalt</i>	<i>14</i>
Del 2 – emnebeskrivelser	15
<i>Emne 1: Menneske, helse og natur.....</i>	<i>15</i>
<i>Emne 2: Utemiljø og utforming</i>	<i>18</i>
<i>Emne 3: Miljø, plantelære og skjøtsel.....</i>	<i>21</i>
<i>Emne 4: Prosjektledelse</i>	<i>23</i>
<i>Emne 5: Praktisk gjennomføring av aktivitet.....</i>	<i>25</i>
<i>Realkompetansevurdering versjon 29.10.21.</i>	<i>28</i>
<i>MAL Praksisavtale.....</i>	<i>30</i>
Praksis på Grønn helse	30
<i>Forslag til litteratur på Grønn helse.....</i>	<i>33</i>
Litteratur emne 1: Menneske, helse og natur.....	33
Litteraturliste til emne 2: Utemiljø og utforming	34
Litteratur emne 3: Miljø, plantelære og skjøtsel	35
Litteratur til emne 4: Prosjektledelse	36
Litteratur til emne 5: Praktisk gjennomføring av aktivitet	36

Del I – fellesfaglig informasjon

Innledning

Grønn helse – naturbaserte tiltak som helsefremmende alternativ, heretter kalt Grønn Helse, er en høyere yrkesfaglig utdanning over to år. Utdanningen skal gi teoretisk og praktisk kompetanse for deg som ønsker å jobbe med naturbaserte tiltak opp mot mennesker i ulike aldre.

Den demografiske utviklingen i Norge viser at vi får mange flere eldre i årene fremover og færre yngre til å jobbe i fremtidens helsevesen. Dette er en utfordring for samfunnet og vi vet at fremtidens helsevesen ikke kan rigges som i dag. Befolkningen må settes i stand til bedre å ta vare på egen helse fra barndommen og gjennom hele livet og her kan tiltak knyttet til ulike grønne miljøer være ett av flere verktøy som kan tas i bruk.²

Barn som får være i aktivitet i grønne miljøer får blant annet bedre motorikk og konsentrasjonsevne. Finsk forskning fra 2020 viste at i bybarnehager hvor det ble lagt skogbunn, ble barnas immunforsvar endret til å bli mer veltilpasset.³

Et viktig perspektiv nå og i fremtiden, er å jobbe med fokus på miljø og bærekraftige løsninger. Faglige dyktige arbeidstakere som forstår sammenhengen mellom god helse og trygge naturområder og som kan planlegge og gjennomføre naturbaserte helsefremmende tiltak, kan bli attraktive for arbeidsgivere i fremtiden.

Gjennom utdanningen Grønn helsen får du lære om hvordan du kan stimulere til aktivitet i ulike utemiljøer, du får kunnskap om planter og naturmaterialer som kan benyttes gjennom året og om bærekraftig skjøtsel og planlegging av ulike utemiljøer. Du lærer mer om samspillet mellom mennesket og natur og hvordan du kan lede et prosjekt relatert til naturbaserte tiltak.

Interessen for bruk av grønne intervensjoner er voksende. Etter bestått utdanning er det ulike aktuelle arenaer man kan bidra med sin kompetanse. Dette kan for eksempel være:

- skolehageprosjekter

² St. melding nr.15 (2017-2018) «Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre»

³ Marja I. Roslund et.al (2020).; «Biodiversity intervention enhances immune regulation and health-associated commensal microbiota among daycare children»

- Sansehager
- Inn på tunet
- Rehabiliteringshager
- Folkehelsearbeid
- Skole, naturskole og -barnehage
- Fengselsomsorg

Utdanningen Grønn helse tilbys nettbasert med samlinger, noe som gjør utdanningen fleksibel. Les mer om organiseringen av studieløpet under overskriften «organisering og arbeidsformer» i del I av studieplanen.

Grønn helse – en utdanning med fokus på bærekraft

Vea er en miljøfyrtårn-sertifisert fagskole. Dette innebærer at fagskolen bidrar til et mer miljø- og klimavennlig samfunn. Det jobbes opp mot [FN sine 17 bærekraftsmål](#) både i driften av skolen og i undervisningen. Ved å legge vekt på bærekraft i undervisningen, håper Vea å bidra til økt bærekraftstankegang i bransjene og dermed et mer miljø- og klimavennlig Norge.

Grønn helse tar for seg temaer som hører inn under FNs 17 bærekraftsmål. Studiet har fokus på blant annet hva som kan skape god helse og livskvalitet, samt bidra til innblikk i trygge, inkluderende og tilgjengelige grøntområder og uterom - jamfør FNs mål 3, 4.7 og 11.7;

3.«Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder - God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Hvordan helsen vår er, påvirkes av miljø, økonomi og sosiale forhold og mål 3 inkluderer mennesker i alle aldre og ivaretar alle dimensjonene.»

I Grønn Helse-studiet belyses temaer som i hvilken grad er vi selv i stand til å ta gode valg for egen helse, hva må til for at vi skal ta de gode valgene og hvorfor er det viktig at hver enkelt av oss tenker på egen helse i framtida.

4.7«Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetansen som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning i bærekraftig utvikling og livsstil»

I studiet lærer vi mere om hva er det med natur og det grønne, som gir oss helsegevinst. Økt helsegevinst vil bidra til at færre trenger offentlig helsehjelp, og at flere har en livstil som gir bærekraft i en fremtid med en demografisk utvikling, som gjør at hver enkelt må ta mere ansvar for egen helse.

11.7 «Innen 2030 sørge for at alle, særlig kvinner og barn, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, har tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige grøntområder og offentlige rom»

Grønn helse-studiet setter fokus på sammenhengen mellom god helse, og tilgang på natur og grøntarealer spesielt i bynære områder. Flere internasjonale studier setter dette i sammenheng.

15 «Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer....samt stanse tap av arts mangfold»

Studentene får en innføring i hva som kjennetegner et bærekraftig holdningssett i forbindelse med bruk av planter og utemiljøer. Betydningen av å fremme habitater for ulike arter og hindre tap av biologisk mangfold vektlegges. Hvordan fremmede arter innvirker på økosystemer og gir konsekvenser belyses både i teori og praksis.

Overordnet læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten

1. har kunnskap om begrepene helse og livskvalitet, og forståelse av helsefremming, forebygging, rehabilitering og habilitering som tilnærminger i pedagogisk- og helserelatert arbeid samt kunnskap om faktorer som påvirker helse og livskvalitet for den enkelte og i et bærekraftig samfunnsperspektiv.
2. har kunnskap om tverrfaglig målrettet arbeid med enkeltmennesker eller grupper av mennesker og om å veilede disse i gjennomføring av et naturbaserte tiltak.
3. har kunnskap om prinsippene for utforming og bruk av uterom i helsefremmende tiltak, og har kjennskap til hvordan grønne miljøer har vært brukt i arbeid med mennesker i et historisk perspektiv.
4. har kunnskap innen økologi og plantekjennskap til å kunne dyrke og skjøtte planter med hensyn til biologisk mangfold og bærekraft i naturbaserte tiltak.
5. Har kunnskap om prosjektledelse av et bærekraftig grønt helsetiltak.

6. har innsikt i relevant lovverk, teori og forskning som kan understøtte og begrunne iverksetting av ulike tiltak, samt kjennskap til lover og forskrifter som regulerer kravene til universell utforming og bruk av planter i offentlige rom.
7. har kjennskap til de aktuelle fagmiljøer og nettsteder i Norge og internasjonalt hvor bruk av planter og natur har fokus i helsefremmende-, forebyggende-, rehabiliterende- og habiliteringsarbeid og kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap gjennom å følge med på disse fagmiljøene og forskning på grønn helse.
8. har forståelse for hvordan det å være utendørs og i kontakt med naturen kan ha betydning for fysisk, psykisk og sosial helse, både for enkeltpersoner og i et bærekraftig samfunnsperspektiv.

Ferdigheter

Kandidaten

9. kan anvende sin faglige kunnskap om bruk av planter og natur i planlegging og gjennomføring av et naturbasert, helsefremmende tiltak og forstår sammenhengen mellom god helse og tilgang på trygge naturområder samt behovet for å ivareta stedets økologi.
10. kan bruke relevante planleggingsverktøy for å kartlegge forskjellig målgruppers behov og funksjonalitet i arbeidet med en tiltaksplan for en aktivitet og i en plan for et uterom tilpasset en eller flere målgrupper
11. kan finne og henvise til informasjon og fagstoff for å underbygge hvorfor et tiltak er aktuelt for ulike målgrupper
12. kan kartlegge og anvende kunnskap om aktuelle risikoforhold ved planlagt grønn aktivitet og foreta konkret vurdering av risikoforhold og iverksette tiltak ut fra vurderingen.
13. Kan være prosjektleder for et naturbasert tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

14. har forståelse for ulike etiske perspektiver relevant for naturbaserte tiltak og kan ta ansvar for at arbeidet utføres i henhold til lover og regelverk hvor en bevisst bruk fremmer bærekraftig utvikling og ivaretagelse av området.
15. har en bevisst holdning til brukerinvolvering ved planlegging av naturbaserte tiltak

16. kan planlegge, gjennomføre og evaluere et helsefremmende tiltak med bruk av planter og natur i tråd med ulike målgruppers behov
17. kan bygge relasjoner og utveksle synspunkter med samarbeidspartnere for å kunne utvikle god praksis i arbeid med ulike målgrupper
18. kan utrede behov og sette krav til hensiktsmessig og bærekraftig utforming av et uteområde, kan bistå i planleggingen av enkle, trygge og inkluderende uterom for utvalgte målgrupper og kan bruke prosjektledelse i gjennomføringen.

Målgrupper og opptakskrav

Fagskoleutdanninger er høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på nivå over videregående opplæring jamfør fagskoleloven §4.

Opptakskrav til studiet er fullført og bestått videregående opplæring jamfør Fagskoleloven §16 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Veia, kap.2.

- Fagbrev helsefagarbeider
- Fagbrev aktivitør
- Fagbrev barne- og ungdomsarbeider
- Fagbrev gartner
- VG3 gartnerernæring
- Fagbrev anleggsgartner
- VG3 generell studiekompetanse

Tilsvarende utdanning etter tidligere utdanningsreformer eller tilsvarende realkompetanse. Utdanningen egner seg godt som et supplement eller en spesialisering til helsefagutdanninger på bachelor- eller masternivå. Primært vil studiet rette seg mot de som har erfaring fra jobb med mennesker og ønsker å utvikle helsefremmende tiltak.

Det gis tilleggspoeng for relevant yrkespraksis.

Realkompetansevurdering: Søkere som ikke oppfyller det formelle opptakskravet, men som på andre måter enn ved formell utdanning har tilegnet seg kompetanse tilsvarende opptakskravet, kan tas opp etter realkompetansevurdering.

Disse må ta kontakt med fagskolen for veiledning. Se ellers utfyllende opplysninger om realkompetanse under vedlegg til studieplanen.

Det vises ellers til Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Veia, kapittel 2 som er å finne på fagskolens hjemmeside.

Betinget opptak: Fagskolen kan ta opp studenter med forbehold dersom det foreligger dokumentasjon på at søkeren vil oppfylle opptakskriteriene før andre semester starter.

Politiattest: Det er krav om politiattest for å bli tatt opp som student på studiet. Dette er hjemlet i Fagskoleloven §27 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole-Vea kapittel 2.

Skikkethetsvurdering

Studentene vil bli skikkethetsvurdert gjennom studiet. Dette er hjemlet i Fagskoleloven §26 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Vea kapittel 3. Utdypende opplysninger om skikkethetsvurdering er å finne i den aktuelle loven og forskriften som kan leses på Lovdata.no.

Tittel

Etter fullført og bestått studium oppnås:

- Tittel: Yrkestittel med fagskolegrad i Grønn Helse.
 - Eksempel A: Helsefagarbeider med fagskolegrad i Grønn helse
 - Eksempel B: Adjunkt med fagskolegrad i Grønn helse
- Grad: Fagskolegrad i Grønn helse

Innhold i studiet

Studiet består av fem emner:

- 1) **Menneske, helse og natur.** Her knyttes bruk av planter og natur opp til perspektivene pedagogisk bruk, helsefremming, forebygging, rehabilitering og habilitering.
- 2) **Utemiljø og utforming** Omhandler hvordan man kan utforme bærekraftige uteområder for å fremme aktivitet og/eller restitusjon og hvilke aktuelle planteslag som er hensiktsmessige i tilknytning til dette.
- 3) **Miljø, plantelære og skjøtsel**
Her utvikles basisferdigheter innenfor det plantefaglige med kompetanse om ulike planteslag og jordkvalitet. Emnet har fokus på bærekraftig bruk av planter.
- 4) **Prosjektledelse.** Hvordan søke midler og lede et grønn-helse-prosjekt fra ide til virkelighet.
- 5) **Praktisk gjennomføring av aktivitet.** Emnet gir ferdighetstrening gjennom praksis. Studenten skal kartlegge ulike brukeres behov, planlegge tiltak/aktivitet og gjennomføre dette med tilrettelegginger.

I tabell I under gis en oversikt over studiets emner og omfang. I tillegg vises fordelingen mellom studentarbeidstimer som er egenarbeidstid, studiepoeng og undervisningstimer som gis av fagskolen.

Stedbasert undervisning krever fysisk oppmøte på oppgitt studiested. Den nettbaserte undervisningen og praksisveiledning gis på Teams.

Det totale antall arbeidstimer på studiet blir 2000 timer à 45 minutter. Dette oppfyller NOKUTs krav til ett års studium med 60 studiepoeng på minimum 1500 arbeidstimer à 60 minutter.

Timene i tabellene er oppgitt i 45-minutters timer.

Emne	Emne-kode	Stedbasert under-visning	Nettbasert under-visning	Student-arbeids-timer	Totalt	Studie-poeng
Menneske, helse og natur	GHH300	112	50	338	500	15
Utemiljø og utforming	GHG200	80	46	207	333	10
Miljø, plantelære og skjøtsel	GHG301	96	70	334	500	15
Prosjektledelse	GHM100	48	24	95	167	5
Praktisk gjennomføring av aktivitet	GHH301	48	90	362	500	15
Sum		384	280	1336	2000	60

Tabell 1. Både stedbasert og nettbasert undervisning er i sin helhet lærerstyrt.

Organisering og arbeidsformer

Studiet har både undervisning på nett og stedbaserte samlinger. Det er 4 stedbaserte samlinger per semester, 8 samlinger per år og totalt 16 samlinger over to år. Hver samling går fra onsdag til fredag.

I tillegg er det praksisperioder som gjennomføres på aktuelt praksissted.

Studiet inneholder 5 emner, og emne 5 inkluderer 15 dagers praksis i bedrift. Praksis gjennomføres i tidsrommet mai, juni, august eller september mellom andre og tredje semester.

Alle emnene vil bli undervist i hvert år. Siden utdanningen relaterer seg til natur og planter og et av de største emnene omhandler økologi, plantelære og skjøtsel, vil dette emnet få noe overvekt av timer tidlig høst og vår når det er grønt ute.

Kompetanse fra emne 1 til 4 vil bli brukt i emne 5, som i stor grad knytter seg til praksisperioden. Praksis, og dermed hoveddelen av emne 5, vil gjennomføres på våren første studieår og første delen av høsten andre studieår. Emne 5 avsluttes tredje semester. Det samme gjelder emne 4; prosjektledelse, mens emne 1, 2 og 3 avsluttes fjerde semester.

Totalt antall lærerstyrte timer per stedbasert samling er 24 timer à 45 minutter. Det er beregnet 1336 studentarbeidstimer per år, inklusive oppgaveløsning, prosjektarbeider, samarbeidstid, tilegnelse av oppgitt lærestoff og praksis. Studentarbeidstimene er timer studentene må beregne å bruke utenom undervisningstimene som er oppgitt i tabellen til egenarbeid på studiet.

Hver samlingsuke har individuell timeplan. Den samlingsbaserte undervisningen vil dels foregå ved tradisjonell klasseromsundervisning, ekskursjoner, praktisk utearbeid, gruppearbeid og veiledning.

Den stedbaserte undervisningen vil i hovedsak legges til Vea.

Bruk av læringsplattform

Fagskolen benytter Teams som læringsplattform til å formidle informasjon, som digitalt læremiddel, for å administrere innleveringer, gjennomføre nett-tester og annet.

Responstid og tilbakemeldinger:

- Gjeldende responstid er 48 timer
- Tidspunkt lærer ikke er tilgjengelig for respons, tydeliggjøres for studentene ved studiestart.
- Frist for vurdering og tilbakemelding på større oppgaver er 3 uker
- Mindre øvingsoppgaver: Avhengig av omfang, men kortere enn tre uker.

Avsluttende vurdering

Vurdering

Formålet med vurdering er å vise i hvilken grad studenten har nådd læringsutbyttene for de enkelte emnene.

Eksamen

I hvert emne gjennomføres det en emneeksamen som vurderes med karakter A-F. Unntak fra dette er emne 5, Praktisk gjennomføring av aktivitet, som vurderes utfra et refleksjonsnotat som leveres etter godkjent praksis og emne 4 Prosjektledelse som har en avsluttende 5 timers hjemmeoppgave. Refleksjonsnotatet og avsluttende oppgave vurderes med bestått/ ikke bestått.

Det benyttes ulike eksamensformer på studiet og nedenfor gis en beskrivelse av de ulike eksamener:

- ✿ Menneske, helse og natur: 48 timers hjemmeeksamen, 4. semester, sent i mai
- ✿ Utemiljø og utforming: 24 timers hjemmeeksamen, 4. semester, februar
- ✿ Miljø, plantelære og skjøtsel: 24 timers hjemmeeksamen, 4. semester, tidlig mai
- ✿ Prosjektledelse: 5 timers avsluttende oppgave, 3.semester, sent i desember
- ✿ Praktisk gjennomføring av aktivitet; Refleksjonsnotat som avsluttende oppgave, 3.semester, oktober

Rammer og krav til de endelige eksamensoppgavene gis av faglærerne før eksamen starter.

Sensur

De fleste emner sensureres av både ekstern og intern sensor, men to emner sensureres kun av intern sensor.

I de tilfeller intern og ekstern sensor ikke er enige om karakteren, er det ekstern sensors vurdering som vektlegges mest.

Dersom studenten ønsker å klage på vurderingen av en eller flere emner, skal hen sikres en upartisk vurdering, jf. §21,22 og 23 i Fagskoleloven. Ved ny sensur oppnevnes ny ekstern sensor som skal vurdere besvarelsen. Karakteren kan endres både til gunst og ugunst for klageren. Studenten kan klage på sensur jamfør Fagskoleloven § 22 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole - Veia kapittel 5.

Praksis

Emne 5, Praktisk gjennomføring av aktivitet, inneholder 15 dagers praksis i institusjon i tillegg til at det vil bli gjennomført praktisk undervisning på fagskolen.

Praksisperioden skal gjennomføres innenfor en gitt periode på 4 måneder, mai, juni, august og september i tidsrommet mellom første og andre skoleår. Fagskolen har avtaler med institusjoner / bedrifter som kan ta imot studentene i praksis. Studenten kan søke fagskolen om å få gjennomføre praksis ved andre institusjoner eller bedrifter. Praksisstedet skal fortrinnsvis ha erfaring i å bruke natur og/eller plantematerialer i forebygging, rehabilitering, og/eller habilitering.

Gjennom praksis gis studenten ferdighetstrening i å kartlegge brukers behov, planlegge og gjennomføre med eventuelle tilrettelegginger en aktivitetssituasjon hvor planter og/eller natur er en del av aktiviteten/tiltaket. Tiltaket skal begrunnes, dokumenteres og evalueres i et refleksjonsnotat. Dette refleksjonsnotatet danner grunnlag for vurdering opp imot læringsutbytter i emne 5, og vurderes med bestått/ ikke bestått. Refleksjonsnotatet vurderes av intern faglærer.

Det gis veiledning fra praksisveileder og faglærer ved fagskolen i praksisperioden. Praksisperioden veiledes opp mot læringsutbytter i emne 5, som er merket med P (Praksis).

Vitnemål

Ved utstedelse av vitnemål vil følgende opplysninger bli gitt

- Fagskolen og utdanningens navn
- Dato for utstedelse
- Kandidatens navn og fødselsnummer
- Studiets tittel
- Beskrivelse av karaktersystemet
- Studiets emner med eksamenskarakter
- Overordnet læringsutbytte for studiet
- Informasjon om skikkethetsvurdering
- NKR⁴-nivå 5.1
- Antall studiepoeng 60
- Tittel: Yrkestittel med fagskolegrad i Grønn Helse
- Grad: Fagskolegrad i Grønn helse

⁴ Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Karakterskala

Det brukes bokstavkarakterer på eksamen. Til grunn for karakterfastsetting vises til generelle, kvalitative beskrivelser fastsatt av Universitets- og høyskolerådet 6. august 2004, revidert 23.juni 2011.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Tabell 2.

Litteratur og teknisk hjelpemiddel

Se litteraturliste bak i studieplanen. Studiet vektlegger at studentene selv kan hente fagstoff gjennom bruk av biblioteksdata-baser, tidsskrifter, på internett og i fagbøker.

Vi anbefaler at litteraturen ikke kjøpes inn før studiestart.

Studentene må disponere egen bærbar PC.

Internasjonalt

Et av Veas overordnede mål er å ha faglig utviklende samarbeid med nasjonale og internasjonale miljøer.

Som student på Veia finnes det mulighet til egen faglig utvikling gjennom deltakelse i internasjonale aktiviteter eller utplassering hos aktuelle partnere. Fagskolen legger til rette for at studenter fra andre land også kan hospitere på Veia.

Dette er aktiviteter som kan bli en berikelse for læringsmiljøet. I tillegg er det en unik mulighet for å knytte til seg et internasjonalt kontaktnett og nettverk.

Del 2 – emnebeskrivelser

Emne I: Menneske, helse og natur

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GHH300
Omfang:	162 undervisningstimer 338 studentarbeidstimer
Antall studiepoeng:	15
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Forelesninger, teoretiske og praktiske oppgaver, ekskursjoner, nettbasert undervisning med digitale hjelpemidler og veiledning
Eksamen	Emnet avsluttes med egen eksamen

Læringsutbytte	
Kunnskap	Studenten 1. har kunnskap om helsebegreper og helsefremmende perspektiver jmf FNs bærekraftsmål 3 (3) 2. har kjennskap til forskning og teorier hvor bruk av plantematerialer og natur har en positiv effekt (5) 3. har kunnskap om aktuelt lovverk. (5) 4. har kunnskap om systematisk HMS arbeid og internkontroll, og kan relatere dette til faktorer i ute – og innemiljø ved grønt arbeid (5) 5. har kunnskap om aktivitetsvitenskap med fokus på menneske og bærekraftige, helsefremmende tiltak (1) 6. har kunnskap om bruk av bærekraftige naturbaserte tiltak for barn og unge (4) 7. har kunnskap om miljøpsykologi - bærekraftig samspill mellom mennesker og omgivelser (natur og utemiljø) (2) 8. kjenner til de fagmiljøene i Norge og internasjonalt hvor bruk av planter og natur er etablert som undervisningsopplegg og behandlingsform (5)

Ferdigheter	9. kan finne frem til sentrale stortingsmeldinger, teorier og forskning om bruk av planter og natur i pedagogisk og/eller helsefremmende arbeid, og ha kunnskap om kildekritikk (5) 10. kan bruke relevant kartleggingsverktøy og kartlegge ressurser hos deltaker. (4) 11. Kan sette opp plan for målrettede tiltak hvor planter og/eller natur tas i bruk til en definert målgruppe (4)
Generell kompetanse	12. har forståelse for viktigheten av å overholde taushetsplikten i forbindelse med informasjon man får gjennom arbeidet med brukeren (5) 13. har forståelse for viktigheten av brukerens rett til medvirkning, og kommunikasjon rundt opplevelse av egen situasjon (4) 14. har forståelse for faktorer som påvirker helse både på individnivå og på samfunnsnivå (1,2,3) 15. kan planlegge et tiltak med begrunnelse i teoretisk forståelse av menneske og helse, basert på aktivitetsvitenskap og helsefremmende arbeid. (1,4)

Innhold:

Tema i emnet	Innhold i tema
1. Grønn helse og hverdagsliv	• innhold og avgrensing av begrepet Grønn helse • FN's bærekraftsmål 3 og 11 om helse, livskvalitet og tilgang på grønne, trygge grøntområder og omgivelser • interesser og meningsfull hverdag, og bruk av meningsfylte aktiviteter • aktivitetsvitenskap og ICF (international classification of function) • aktivitet og deltagelse som perspektiv • hvordan kan livsstil påvirke helse
2. Miljøpsykologisk teori – natur og helse	• fokus på interaksjonen mellom mennesker og omgivelser, hvordan omgivelsene påvirker mennesket og hvordan mennesket interagerer og påvirker omgivelsene • bærekraftig samspill mellom menneske og natur

3. Forebyggende og helsefremmende arbeid, knyttet til Grønn helse	• salutogen modell versus patogenese • empowerment • kunnskapsbasert praksis • helsefremmende arbeid versus forebyggende arbeid knyttet til individ og lokalsamfunn jmf. FNs bærekraftsmål 11 • helsefremmende arbeid versus forebyggende arbeid knyttet til helse og livskvalitet jmf. FNs bærekraftsmål 3
4. Naturbaserte tiltak i samspill med mennesket	• «Den gode samtalen» - om kommunikasjon • Brukermedvirkning • Verktøy for kartlegging av ressurser • Individuell tilpasset omsorg • Målrettet miljøarbeid • Uterehabilitering som del av målrettede tiltak i (re)habiliteringsprosessen • Skolehage/ bruk av natur som pedagogisk verktøy • Bruk av naturbaserte tiltak som folkehelsearbeid – helsefremming og forebygging
5. Lovverk, teorier og forskning som kan knyttes til Grønn helse	• HMS- internkontrollforskriften (avviksrapportering, forebygging og kvalitetssikring) • bli kjent med sentrale og aktuelle stortingsmeldinger • bli kjent teori og forskning hvor bruk av plantematerialer har en positiv effekt • bli kjent med aktuelt lovverk som forvaltningsloven (paragraf 13 bokstav a-c), helse- og omsorgstjenesteloven, pasient -og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven (kap.2 og kap.5) • kildekritikk (i søk på nett etter forskning og teorier)

Emne 2: Utemiljø og utforming

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GHG200
Omfang:	126 undervisningstimer 207 studentarbeidstimer
Antall studiepoeng:	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Forelesninger, befaringer, teoretiske og praktiske oppgaver, nettbasert undervisning med digitale hjelpemidler og veiledning
Eksamen:	Emnet avsluttes med egen eksamen

Læringsutbytte	
Kunnskap	Studenten 1. har kunnskap om terapeutisk bruk av hager gjennom historien (1) 2. har kunnskap om bærekraftig utforming av aktuelle uteområder for naturbaserte tiltak(4,6) 3. har kunnskap om begrepet evidence- based utforming for helseinstitusjoner (6) 4. kjenner til lover og forskrifter som regulerer kravene til universell utforming (4) 5. kjenner til lover og forskrifter som regulerer kravene til bruk av planter i offentlige rom (6) 6. har kunnskap om hvordan bruk av planter og grønt utemiljø kan brukes for å fremme aktiv og passiv deltagelse samtidig som utemiljøet ivaretas (1,2,4,5) 7. har kunnskap om ulike faktorer i utemiljø som virker stressfremmende og stressreduserende (2)

	8. har kunnskap om den terapeutiske effekten av vann, og tilrettelegging for dette i en hage (2) 9. har kunnskap om bærekraftig utforming av et avgrenset uteområde og kan begrunne hvordan dette bidrar helsefremming (1,2,3,6) 10. har kunnskap om metoder for registrering og analyser for ett mindre uteområde (6) 11. har kunnskap om tegneteknikker for utarbeidelse av lesbare og presentable tegninger (6)
Ferdigheter	Studenten 12. kan utføre enkel kartlegging av uteområde for å se ulike faktorer som fremmer eller hemmer helse, med grunnlag i evidence – based utforming (6,) 13. kan utføre enkle registreringer og analyser for å utvikle ideer til fysisk utforming av helsefremmende bærekraftige utemiljøer (6) 14. kan kartlegge uteområder med tanke på HMS og stressfaktorer og vurdere risikoforhold i utemiljøet. (4,2) 15. kan lage en enkel plan/ tegning av et avgrenset uteområde, og begrunne prinsipper som er helsefremmende (1,6)
Generell kompetanse	Studenten 16. kan utveksle synspunkter om helsefremmende utforming i et utemiljø (1,2,3) 17. Kan benytte relevante teknikker i registrering, analyse, tegning, form- og komposisjon til å utvikle enkle planer for trygge og inkluderende og bærekraftige utemiljøer for ulike målgrupper(6)

Innhold:

Tema i emnet	Innhold i tema
1. Teoretiske perspektiver om helsefremmende utforming	• bli kjent med ulike perspektiver og teorier rundt helsefremmende utforming av for eksempel: Skolehage, healing-garden”, rehabiliteringshage og sansehage • hvordan har hagen og tilrettelagte utemiljøer blitt brukt i et terapeutisk perspektiv gjennom historien
2. Utemiljø for stressreduksjon – å være i hagen	• hvordan kan man fremme helse i utemiljø gjennom restitusjon • stress og stressreduksjon • hva slags terapeutisk effekt har vann på oss mennesker, og hvordan gjøre en enkel vann-installasjon i hagen
3. Utemiljø for rehabilitering – å gjøre i hagen	• hvordan stimulere til aktivitet i hagen og utemiljøet generelt • aktiv og passiv deltakelse • muligheter og begrensninger
4. Universell utforming og ergonomi	• lover og retningslinjer som styrer krav til universell utforming generelt, og til helseinstitusjoner spesielt. • Norsk standard for universell utforming av uteområder skal bidra til at alle kan ta del i utendørsaktiviteter, friluftsliv, rekreasjon og sosialt samvær • sikre at aktivitetene planlegges, tilrettelegges, organiseres, utføres, sikres og vedlikeholdes i samsvar med HMS lovgivning
5. Sosiale møteplasser og mulighet for tilbaketrekning	• hvordan tilrettelegge et utested slik at man kan få til både sosiale møtesteder samtidig som hagen kan gi rom for individuelle behov
6. Enkel utforming uterom	• kartgrunnlag/tegningsunderlag • registrering og oppmåling av uterom • enkel analyse av stedlige forhold • noen grunnleggende form- farge- og komposisjonsprinsipper • bruk av vegetasjon for å skape rom og struktur i uteområdet • tegneteknikker og nødvendig tegningsutstyr • utarbeide enkle planer/tegninger for uterom • tegning av oppriss/snitt og aksonometri • formidle og presentere planer for utforming av uterom

	• lover og regelverk: Plan og- bygningsloven, Teknisk forskrift, og universell utforming • evidence – based utforming for helseinstitusjoner • Bærekraftig utforming av uterom
--	--

Emne 3: Miljø, plantelære og skjøtsel

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GHG301
Omfang:	166 undervisningstimer 334 studentarbeidstimer
Antall studiepoeng:	15
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Forelesninger, teoretiske og praktiske oppgaver, nettbasert undervisning med digitale hjelpemidler og veiledning
Eksamen	Emnet avsluttes med egen eksamen

Læringsutbytte	
Kunnskap	Studenten 1. har kunnskaper om frø og stiklinger og egnede dyrkingsmetoder (2) 2. har kunnskap om økosystemer og hvordan optimalisere plantenes forhold tilpasset variasjon i sesong og voksested(2) 3. har kunnskap om plantefysiologi og plantenes livsløp for aktuelle plantegrupper (1) 4. har kunnskap om planter og naturmateriale som kan brukes både ute og inne gjennom alle fire årstider (2) 5. har kjennskap til ulike bærekraftige dyrkingsopplegg som kan benyttes til både pryd og nytte i skolehager og andre relaterte områder(2)

	6. har kunnskaper om bærekraftig skjøtsel av et utvalg egnede planter og tiltak som fremmer biologisk mangfold (2) 7. har kjennskap til naturmangfoldloven og forskrift om fremmede arter (2) 8. har kunnskap om allergifremkallende planter (2)
Ferdigheter	Studenten 9. kan sette opp et årshjul med bruk av planter og natur (2,3) 10. kan utarbeide enkle planteplaner i et ute- eller innerom (3) 11. kan foreslå planter til ulike bruksområder, utføre skjøtsel under ulike klimatiske forhold og ut fra et bærekraftig økologisk perspektiv (2) 12. kan foreslå-, og gjennomføre bærekraftige skjøtselstiltak som involverer ulike målgrupper (2)
Generell kompetanse	13. kan benytte plantefaglig kompetanse i planlegging og gjennomføring av hensiktsmessige aktiviteter der bruk av planter står sentralt. (1,2,3) 14. Kan gi råd og utveksle synpunkter ved plantebruk i naturbaserte tiltak (2) 15. kan planlegge skjøtsel av uteområder og vurdere etiske retningslinjer ved gjennomføringen (2)

Innhold:

Tema i emnet	
1. Jordlære og vokseforhold	• innføring i ulike vekstmedier, jordforbedrende midler og biologisk aktivitet i jord • vekstforhold og dyrking • hovedprinsipper for bærekraftig dyrking og bruk av planter
2. Miljø – og plantekunnskap, plantebruk og skjøtsel	• rett plante på rett sted • planter til pryd og nytte; plantekjennskap og bruk • plantevern • allergifremkallende planter • frø og stiklinger

	• skjøtsel av planter og hageanlegg • faktorer som forenkler skjøtsel; redskaper, metoder og praktisk tilrettelegging av dyrkingsarealer. • Faktorer som fremmer et bærekraftig bruk av utemiljøet • Naturmangfoldsloven og forskrift om fremmede arter
3. Planteplaner	• utarbeidelse av enkle planteplaner

Emne 4: Prosjektledelse

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GHM100
Omfang:	72 undervisningstimer 95 studentarbeidstimer
Antall studiepoeng:	5
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Forelesninger, teoretiske og praktiske oppgaver, nettbasert undervisning med digitale hjelpemidler og veiledning
Eksamen	Emnet avsluttes med en 5 timers avsluttende hjemmeoppgave.

Læringsutbytte	
Kunnskap	Studenten 1. har forståelse for hva som karakteriserer prosjekt som arbeidsform (1) 2. har forståelse for hva som skiller ledelse av prosjekter fra annen ledelse (2). 3. viser innsikt i egen rolle som prosjektleder, og ser utviklingsmuligheter innenfor prosjektledelse. (2) 4. har kunnskap om de ulike strategier, planer og verktøy som anvendes i prosjektarbeidet, og hvor man kan søke midler til ett naturbasert bærekraftig tiltak. (1,3)
Ferdigheter	Studenten 5. kan planlegge, organisere og styre et prosjekt (2) 6. behersker relevante teknikker og verktøy i prosjektledelse. (2)

	7. kan finne fagstoff og informasjon, bruke tidligere erfaringer, og vurdere bruken av dette i eget prosjekt. (1)
Generell kompetanse	Studenten 8. har innsikt i sentrale suksessfaktorer og etiske problemstillinger innenfor prosjektledelse av naturbaserte tiltak (4) 9. evner å drøfte og utveksle synspunkter med andre i forbindelse med et naturbasert tiltak, med fokus på faglig formidling, fagstoff, teorier, problemstillinger og løsninger om hvordan bruk av plante og/eller natur kan brukes ved helsefremmende arbeid (4) 10. kan planlegge og gjennomføre bærekraftige prosjekter og kunne implementere prosjektet i daglig drift (4)

Innhold:

Tema i emnet	
1. Prosjektarbeid	• Prosjekt som begrep • Prosjekt som arbeidsform • Se på eksisterende prosjekter. Bruke caser innenfor grønn helse, og ta utgangspunkt i faktorer som universell utforming, endringer av eksisterende infrastruktur og andre reguleringer og lovverk f.eks. reguleringsplaner • Initiering og valg av prosjekter • Hvordan man kan søke midler til denne type prosjekter
2. Prosjektledelse	• Prosjektlederrollen • Organisering • Ledelse • Styring og oppfølging
3. Planer og verktøy	• Planlegging og målsetting • Fremdrift • Ressurs

	• Økonomi
4. Prosjekter som utvikling	• Kritiske suksessfaktorer • Risikohåndtering • Prosjektavslutning og implementeringsutfordringer

Emne 5: Praktisk gjennomføring av aktivitet

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GHH301
Omfang:	138 undervisningstimer 362 studentarbeidstimer, herav 112,5 timer praksis i institusjon
Antall studiepoeng:	15
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Praktiske øvelser på samlinger. Praksis i institusjon/ bedrift. Studenten gjennomfører 15 dager praksis. Det gis veiledning fra fagansvarlig ved fagskolen og praksisveileder i bedrift/ved institusjonen.
Vurdering:	Studenten skal etter praksisperioden levere et refleksjonsnotat som regnes som en avsluttende oppgave. Denne sensureres av skolens faglærere med bestått/ ikke bestått og gir emnevurderingen i emnet praktisk gjennomføring av aktivitet.

Læringsutbytte	
Kunnskap	Studenten 1. Har kunnskap om helsefremmende aktivitet for ulike aldersgrupper (5) 2. har kunnskap om individuell tilpasset omsorg og klientsentrert tilnærming og hvordan man setter opp mål sammen med brukeren og tverrfaglig team (2,4) 3. har kunnskap om hvordan natur og hage kan brukes i samspill med barn og unge for å sikre en bærekraftig livsstil, og for å fremme læring (4)

	4. har kunnskap om veiledning og gruppestørrelsens betydning (4) 5. har kunnskap om begrepene kort- og langsiktig mål, middel og metode (4)
Ferdigheter	Studenten 6. kan anvende kunnskapen om veiledning i en gruppe og hvordan man kan justere egen rolle avhengig av målgruppen (4) 7. kan veilede i ulike grupper med ulik størrelse (4) 8. kan bruke en enkel trinnanalyse for å planlegge en aktivitet og vet hvordan aktiviteten kan forenkles (1,3) 9. kan benytte seg av kartleggingsverktøy for å kartlegge interesser hos målgruppen (4) 10. kan planlegge, forberede og gjennomføre et bærekraftig naturbasert gruppetilbud i samarbeid med målgruppen (P) (1,2,3,4,5) 11. kan sette opp et pedagogisk opplegg i et naturbasert tiltak, og gjennomføre i samarbeid med barn og unge (P) (1,2,3,4,5) 12. kan observere en målgruppe under gjennomføring og reflektere over nytteverdien av tiltaket for gruppen og for samfunnet(P) (4,5) 13. kan reflektere over egen faglige utøvelse og justere denne i tråd med målgruppen eller målgruppens behov (P) (4,5)
Generell kompetanse	Studenten 14. kan arbeide selvstendig og ta ansvar for at arbeidet utføres i henhold til lov og regelverk og relevant yrkesetikk (P) (4) 15. kan anvende interessekartleggingsskjema ovenfor mennesker, og være delaktig i tverrfaglig team ved utarbeidelse av mål sammen med målgruppen. (P) (4) 16. kan planlegge og gjennomføre et bærekraftig tiltak for en målgruppe ved bruk av planter- og/eller natur som middel (P) (1,3,4,)

	17. kan begrunne de faglige valg som er gjort i et individ- eller et gruppetilbud og kort evaluere dette og dokumentere det i rapport eller elektronisk journal (P) (4,5) 18. kan forklare hva som er gjort av tiltak og hvilken betydning det har hatt for målgruppen(e) (P) (4,5) 19. kan utveksle synspunkter og erfaringer med bruk av planter- og naturmaterialer med arbeidskollegaer eller medstudenter (5) 20. kan delta i diskusjoner om utvikling av god praksis og relatere dette til en person eller gruppe (P) (4,5)
--	---

Innhold:

Tema i emnet	Innhold i tema
1. Tilrettelegging og ergonomi	• hvordan tilrettelegge og forenkle aktiviteter for ulike målgrupper • kjennskap til prinsipper i ergonomi
2. Tverrfaglig samarbeid	• fokus på viktigheten av tverrfaglig samarbeid på arbeidsplassen
3. Aktivitetsanalyse	• gjennomgå enkel trinnanalyse i en aktivitet
4. Målrettet behandlingstilbud individuelt og i gruppe	• anvendelse og teoretisk forståelse om helse ved oppsett av et målrettet tiltak (eks. helsefremming, rehabilitering, miljøbehandling eller som ett pedagogisk virkemiddel) • prøve ut målrettede tiltak for grupper på bakgrunn av kartlegging og behov • prøve ut naturbaserte tiltak for barn/ unge med bakgrunn i læremål og bærekraft • refleksjon og evaluering av tiltaket • krav til dokumentasjon og hvordan dokumentere • Veiledning, å veilede i grupper og gruppestørrelsens betydning
5. Helsegevinst	• ulike helsefremmende tiltak • utbytte av grønne tiltak

Realkompetansevurdering versjon 29.10.21.

Veiledning til søkere av Grønn helse

Søkere som ikke fyller det formelle opptakskravet, kan bli realkompetansevurdert opp mot det formelle opptakskravet. Dette dokumentet skal informere søker om:

1. Hva realkompetanse er (definisjon)
2. Hvem som kan bli realkompetansevurdert
3. Hvordan realkompetansevurderingen gjennomføres
4. Om realkompetansevurdering opp mot aktuelt fagskolestudium på Veia

1. Definisjon

Realkompetanse er all kompetanse som er tilegnet gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Det vil si alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte.

2. Hvem kan bli realkompetansevurdert

Søkere med relevant praksis av en viss varighet. For nærmere spesifiseringer angående dette, les under krav til realkompetansevurdering for det aktuelle studium.

3. Gjennomføring

- a) **PRAKSISFORTELLING:** Søker skriver en praksisfortelling som beskriver hvordan søker har tilegnet seg de ulike mål i læreplanen som ligger til grunn for opptakskravet. Praksis eller mer formell kompetansetilegnelse som beskrives må dokumenteres i form av attester, vitnemål, sertifikater eller lignende.
Praksisfortellingen vurderes av fagskolen
Dersom praksisfortellingen ikke avdekker nok informasjon, kan det være aktuelt å gjennomføre en samtale med søker:
- b) **REALKOMPETANSEINTERVJU** med søker. Med utgangspunkt i mottatt praksisfortelling og dokumentasjon, kan det gjennomføres et intervju med søker for å avklare om søker er kvalifisert for opptak. Resultatet fra intervjuet synliggjøres i realkompetansevurderingsdokumentet som utarbeidet av fagskolen.
- c) **TEORETISK PRØVE:** I tilfeller der praksisfortelling og eventuelt intervju ikke er avklarende nok, gjennomføres en teoretisk prøve for å avdekke ytterligere kvalifikasjoner. Det oppnevnes fagpersoner som vurderer arbeidet. Denne skriftlige dokumentasjonen legges ved begrunnelsen for vedtaket.
- d) **INFORMASJON TIL SØKER** Samordna opptak vil informere søker om vedtak etter realkompetansevurderingen.

4. Om realkompetansevurdering på Grønn helse

Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over fagbrev/videregående opplæring. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på det aktuelle videregående nivå er ervervet.

Grønn helse

Realkompetansen måles opp mot kriterier fastsatt i gjeldende læreplaner:

- Fagbrev helsefagarbeider
- Fagbrev aktivitør
- Fagbrev barne- og ungdomsarbeider
- Fagbrev gartner
- VG3 gartnerernæring
- Fagbrev Anleggsgartner
- VG3 generell studiekompetanse
- Tilsvarende utdanning etter tidligere utdanningsreformer eller
- tilsvarende realkompetanse

Ta kontakt med studieadministrasjonen på Veia for veiledning dersom du ønsker realkompetansevurdering.

Det vises for øvrig til Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Veia, kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider og på Lovdata.no.

Praksisavtale

Avtalen skal regulere ansvarsfordelingen mellom Norges grønne fagskole – Veia, studenten og veileder i praksisbedriften.

Praksis på Grønn helse

Praksisperioden skal gjennomføres innenfor en gitt periode på 4 måneder; mai, juni, august og september mellom andre og tredje semester, og skal til sammen utgjøre tre arbeidsuker (15 dager). Hele praksis gjennomføres på samme praksisplass. Fagskolen har avtale med institusjoner/bedrifter som kan ta imot studentene i praksis. Studenten kan søke fagskolen om å få gjennomføre praksis ved andre institusjoner. Praksisstedet skal fortrinnsvis ha erfaring i å bruke natur og/eller plantematerialer som forebygging, rehabilitering, og/eller habilitering ovenfor brukergrupper.

Gjennom praksis gis studenten ferdighetstrening i å kartlegge brukers interesser, planlegge og gjennomføre med eventuelle enkle tilrettelegginger i en aktivitetssituasjon, evaluere og dokumentere.

Det gis veiledning fra praksisveileder og fagansvarlig ved fagskolen i praksisperioden. Det gis veiledning opp mot læringsutbytter i emne 5 -se under.

Det blir gjennomført minimum 2 møter mellom praksisveileder og faglærer knyttet til praksisperioden, og studenten er med på møte nummer 2. Dette kan være telefonmøte, Teams-møte eller et fysisk møte.

Ansvarsfordeling

Studenten:

- Studenten kan selv gjøre avtale med praksisstedet om tidspunkt og informerer faglærer om praksisstedet og kontaktperson.
- Studenten plikter å møte på praksisstedet til avtalt tid.
- Studenten bør skrive logg hver dag da det skal leveres et refleksjonsnotat knyttet til gjennomføringen av tiltaket som blir gjennomført i praksisperioden.
- Studenten skal følge en vanlig arbeidsdag i institusjonen.
- Studenten kan kun ha maksimalt 10 % gyldig fravær for å få godkjent praksis

Dersom studenten ikke består praksis grunnet for stort gyldig fravær, har studenten krav på å få tilrettelagt den aktuelle perioden én gang til.

Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke godkjent» to ganger, mister studenten studieplassen jf. Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Veia kapittel 4.

Fagskolen ved faglærer:

- Skaffer praksisplass om ikke studenten selv har et ønske om praksissted.
- Godkjenner praksissted og sørger for at fagskolen mottar signert avtale.
- Initierer og leder minimum to møter mellom faglærer og praksisveileder, hvor studenten er med på minimum ett. Se beskrivelse av innhold i møtene under praksisveileder.
- Denne praksisavtalen signeres av både student, faglærer og praksisveileder, og alle skal ha ett eksemplar hver av avtalen.
- Faglærer er bindeleddet mellom praksisstedet og fagskolen.

- Faglærer vurderer emne 5 ut fra praksisveileders evaluering av studenten, og studentens refleksjonsnotat fra praksis.

Det er fagskolen som hele tiden har ansvar for å kvalitetssikre praksis og sørge for oppfølging via faglærer.

Praksisveileder:

- Ved å underskrive praksisavtalen, påtar praksisveileder seg å veilede studenten gjennom praksisperioden på 15 dager.
- Praksisveileder veileder opp mot aktuelle læringsutbytter i emne 5, se tabell under.
- Praksisveileder er studentens kontaktperson ved institusjonen.
- Praksisveileder deltar på minimum to møter sammen med faglærer:
- Det første i forkant av praksis, og i siste halvdel av praksisperioden.
 - Det første møte har til hensikt å planlegge praksisperioden hvor faglærer gjennomgår praksisavtalen og læringsutbyttene praksisveileder skal veilede på.
 - I det andre møtet gir praksisveileder en evaluering av den enkelte student og knytter dette opp mot praktiske oppgaver knyttet til læringsutbyttene. Studenten skal delta på møtet.

Praksisveileder kan be om veiledning i regi av fagskolen dersom praksisveileder ikke tidligere har fungert som veileder eller har veilederkompetanse i kraft av sin fagutdanning.

Læringsutbyttebeskrivelser i emne 5, gjeldende for praksis i institusjon/bedrift

Studenten

I0 kan planlegge, forberede og gjennomføre et bærekraftig naturbasert gruppetilbud i samarbeid med målgruppen (P) (1,2,3,4,5)

I1 kan sette opp et pedagogisk opplegg i et naturbasert tiltak, og gjennomføre i samarbeid med barn og unge (P) (1,2,3,4,5)

I2 kan observere en målgruppe under gjennomføring og reflektere over nytteverdien av tiltaket for gruppen og for samfunnet(P) (4,5)

I3 kan reflektere over egen faglige utøvelse og justere denne i tråd med målgruppen eller målgruppens behov (P) (4,5)

I4 kan arbeide selvstendig og ta ansvar for at arbeidet utføres i henhold til lov og regelverk og relevant yrkesetikk (P) (4)

I5 kan anvende interessekartleggingsskjema ovenfor mennesker, og være delaktig i tverrfaglig team ved utarbeidelse av mål sammen med målgruppen. (P) (4)

I6 kan planlegge og gjennomføre et bærekraftig tiltak for en målgruppe ved bruk av planter- og/eller natur som middel (P) (1,3,4,)

17 kan begrunne de faglige valg som er gjort i et individ- eller et gruppetilbud og kort evaluere dette og dokumentere det i rapport eller elektronisk journal (P) (4,5)

18 kan forklare hva som er gjort av tiltak og hvilken betydning det har hatt for målgruppen(e) (P) (4,5)

20 kan delta i diskusjoner om utvikling av god praksis og relatere dette til en person eller gruppe (P) (4,5)

Personalia praksisveileder	
Navn på veileder i praksisbedriften	
Kontaktinformasjon	e-post, telefon, adresse
Tidsperiode	Her noteres tidsrommet for praksisen
Kompetanse/ Bakgrunn/erfaring	Kort beskrivelse av kompetanse, yrkesbakgrunn og erfaring til praksisveilederen

Personalia og kontaktinformasjon på faglærer	
Navn på faglærer(e)	
Kontakt- informasjon	e-post, telefon, adresse

Personalia og kontaktinformasjon på student	
Navn	
Kontakt- informasjon	e-post, telefon, adresse

Studenten er forsikret gjennom yrkesskedeforsikringsloven §2.

Signatur praksisveileder:	Signatur student	Signatur faglærer, Ve:
Dato/sted Signatur	Dato/sted Signatur	Dato/sted Signatur

Forslag til litteratur på Grønn helse

(oppdatert januar 2022, med forbehold om endringer)

Det anbefales at det ikke kjøpes inn litteratur før etter samtale med faglærer.

Opplæring i bruk av biblioteket blir gitt ved studiestart.

NB! Litteraturen kan benyttes på tvers av emner. Inndelingen under er *kun* forslag.

Litteratur emne I: Menneske, helse og natur

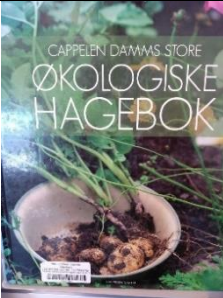
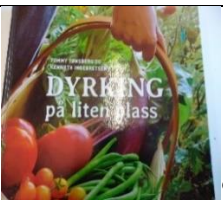
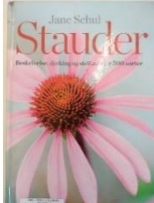
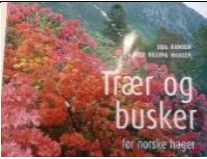
Forfatter	Tittel	Forlag/ tidsskrift	Nettadresse
Fugelli, P. og Ingstad, B. (2001)	<i>Helse – slik folk ser det</i>	Tidsskrift for den Norske legeforening, 121 (30), s 3600 - 3604	https://tidsskriftet.no/2001/12/tema-helse-og-kultur/helse-slik-folk-ser-det
			https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal
			https://lovdata.no/
Patil, G. (2005)	<i>Terapeutisk hagebruk; begreper og forskning</i>	Ergoterapeuten, 58 (4), s.38-43	https://www.ergoterapeuten.no/Admin/Public/Download.aspx?file=Files%2FFiles%2FFagartikler%2FTerapeutisk-hagebruk.pdf
Ulrich, R. (1991)	<i>Stress recovery during exposure to natural...</i>	Journal of Environmental Psychology Volume 11, Issue 3, September 1991, Pages 201-230	https://www.researchgate.net/publication/222484914_Stress_Recovery_During_Exposure_to_Natural_and_Urban_Environments_Journal_of_Environmental_Psychology_11_201-230 DOI: 10.1016/S0272-4944(05)80184-7
Evelise Pereira Barboza et al. (2021)	<i>Green space and mortality in Europea cities: a health impact assessment study</i>	The Lancet, October 2021 (p1)	https://www.thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196(21)00229-1/fulltext DOI: 10.1016/S2542-5196(21)00229-1
Gonzales, M.T. (2011)	<i>Terapeutisk hagebruk ved klinisk depresjon i en grønn omsorg kontekst</i>	Sykepleien forskning, 6 (2), s.198-198. doi 10.4220/sykepleienf.2011.0138	https://sykepleien.no/forskning/2011/07/terapeutisk-hagebruk-ved-klinisk-depresjon-i-en-gronn-omsorg-kontekst DOI: 10.4220/sykepleienf.2011.0138
Patil, G., Asbjørnslett, M., Aurlen, K. and Levin, N. (2019)	<i>Gardening as a meaningful occupation in initial stroke rehabilitation: An occupation therapist perspective</i>	The Open Journal of Occupational Therapy (OJOT)	https://scholarworks.wmich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1561&context=ojot

Sundet, Anne (2012)	<i>Bruken av dyr og natur-/grøntområder i norske fengsel : en kartleggingsstudie</i>	NMBU Masteroppgave	https://nmbu.brage.unit.no/nmbu-xmlui/handle/11250/186143
Økologisk Norge(2021)	<i>Dyrk Framtida! Håndbok for å starte skolehage</i>	Redaktører: Annikken Jøssund og Markus Hustad	https://skolehagerinorge.no/ressurs/dyrk-framtida-handbok-for-a-starte-skolehage-hele Kap.2 og 3
Fyhri, Hauge og Nordh (2012)	<i>Norsk miljøpsykologi – mennesker og omgivelser</i>	Sintef akademisk forlag	Kap.8, 9, 10 og 13

Litteraturliste til emne 2: Utemiljø og utforming

Forfatter	Tittel	Forlag/ tidsskrift	Nettadresse
Bengtsson, A. og Grahn, P. (2014)	<i>Outdoorenvironments in healthcare settings: A quality evaluation tool for use in designing healthcare gardens</i>	Urban forestry & urban Greening, 13 (4), s.878 - 891	https://www.healthdesign.org/knowledge-repository/outdoor-environments-healthcare-settings-quality-evaluation-tool-use-designing DOI: 10.1016/j.ufug.2014.09.007.
Berentsen, V.D., Grefsrød, E. E. og Eek, A. (2007)	<i>Sansehager for personer med demens: utforming og bruk</i>	Forlaget aldring og helse	
Kirkevold, M. og Gonzales, M.T. (2012)	<i>Betydningen av sansehage og terapeutisk hagebruk for personer med demens</i>	Sykepleien Forskning,7 (1), s.52-64. doi:10.420/sykepleienf.2012.0029	https://sykepleien.no/forskning/2012/03/betydningen-av-sansehage-og-terapeutisk-hagebruk-personer-med-demens DOI: 10.4220/sykepleienf.2012.0029
Lønaas, B. og Lassesen, E.m. (2012)	<i>Universell utforming av opparbeidete uteområder</i>	Eksempelsamling til NS 11005:2011 Standard Norge	https://www.standard.no/nettbutikk/produktkatalogen/produktpresentasjon/?ProductID=525900
Schmidtbauer, P., Grahn, P. og Lieberg, M. (2005)	<i>Tänkvärda trädgårdar: när utemiljön blir en del av vården</i>	Stockholm: Formas	

Litteratur emne 3: Miljø, plantelære og skjøtsel

Forfatter	Tittel	Forlag	Bilde og ISBN
A Doorling Kindersley Book Oversatt av Eve – Marie Lund og Bodil Sunde Fagkonsulent: Kirsty Mc Kinnon	Økologisk hagebok	Cappelen Damm AS	 978-82-02-31273-2
Tønsberg, T. og Ingebretsen, K. (2014)	Dyrking på liten plass	Cappelen Damm AS	 978-82-02-53052-5
Schul, J.	Stauder, beskrivelse, dyrking og stell	Cappelen Damm AS	 978-82-02-36376-5
Raybo og Løvmo	Hekker, busker og trær i hagen	Cappelens forlag	 82-02-21567-6
Hansen og Hansen	Trær og busker for norske hager	Tun forlag	 978-82-529-3100-6
Eriksen, T. (2011)	Planter til hager og grøntanlegg	Tun forlag	
Jolly og Leisner. 2000	Skolehagen		http://www.livinglearning.org/PDF%20documents/Skolehagen.pdf

Litteratur til emne 4: Prosjektledelse

Forfatter	Tittel	Forlag/tidsskrift	Nett adresse
Harald Westhagen (2012)	<i>Prosjektarbeid Utviklings- og endringskompetanse. 6.utgave</i>	Gyldendal Akademisk	
Skyttermoen, Torgeir; Vaagaasar, Anne Live (2021).	<i>Verdiskapende prosjektledelse. 2.utgave</i>	Cappelen Damm Akademisk.	-

Litteratur til emne 5: Praktisk gjennomføring av aktivitet

Forfatter	Tittel	Forlag/tidsskrift	Nett adresse
Levin,N. (2015)	<i>Rehabilitering og terapeutisk hagebruk; erfaringer fra praksis</i>	Ergoterapeuten 58(4), s.44-51	https://www.ergoterapeuten.no/Admin/Public/Download.aspx?file=Files%2FFiles%2FFagartikler%2FRehabilitering-og-terapeutisk+hagebruk.pdf
Marcus,C.C., Sullivan,W.C. og Kaplan,R. (2016)	<i>The future og healing gardens</i>	HERDHealth environments research % design journal, 9 (2), s. 172-174	https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1937586715606926 Doi:10.1177/1937586715606926
Pálsdóttir,A.M.,et al. (2014)	<i>The Journey of recovery and Empowerment embraced by nature – client’s perspective on nature based rehabilitation in relation to the role of natural environment</i>	International Journal Of Environmental Research And Public health,11 (7),s.7094-7115	https://www.researchgate.net/publication/263887818_The_Journey_of_Recovery_and_Empowerment_Embraced_by_Nature_-_Clients'_Perspectives_on_Nature-Based_Rehabilitation_in_Relation_to_the_Role_of_the_Natural_Environment Doi: 10.3390/ijerph110707094
Gunilla Nilsson (red.) 2019	<i>Trädgårdsterapi</i>	Studentlitteratur	
Eva-Lena Larsson (red.) 2020	<i>Gröna Rehabs modell-vid stressrelaterad uhälsa</i>	Studentlitteratur	

Studieplanen er utarbeidet av Norges grønne fagskole – Veia
Turistveien 92, 2390 Moelv
vea@vea-fs.no
62 36 26 00